pennikoormat maa mant ärra. Et nüüd särast arwo ölpsamast woib ärraüttelda kui äraarwada, selle moistke: Kui päiwa sissest püssimees tähhendas ei üttegi tõise kui õgwa sinno peäle; siis woid sinna, kui püs jo wälgalännu ommeti weel julgeste nakkada wastset maia ennesele ülles ehhitama, ja woid selle sissen sünwwa, juwa n. maggada; ehk sa woid ilma peljota weel naest wõtta n. latsi sünnitada ja ülleskaswatada ja need jälle abbiello sisse seäda, n. wahhest weel lastelatsi nätta sada. Sä, kui se püssiloot ka allasi ütte ruttoga õgwa pälcjoses, siis ei woi ta ommeti mitte enne kui 25 aasta pärrast päiwast maa päle jõuda, et täl kül suurt wirgust on, n. arwatas et temma ütte minudikese aejal pea 2 wersta maad wois jooste.

Et nüüd sesamma joht ka ei olle ennegi üts tulline täht, enge et temma, ni kui maa, üts kuul on, mes luhwtin taewa laotuse al ei üttegi asja peäle toetud, ei ka üttegi alluse peäle kinnitud: se om jo silmaga nätta. Ent kes jõuab omma arroamisega temma surust teada sada, mes ütlemata on: sesst et ta ni birmus kaugel meist om, n. ommetegi male rohkeste walged teeb, ja kõigen paigun, kohhe ta paistab, sojendust ja kigimist sadab n. kõik kossutab. Ta on wooltõist mustuhhat kõrd surem kui maa. Mõttelge: kui päiw sissest one olles, siis es olles ütsinda meie maailmal mahto seäl sissen; enge ka kuu, ke 50 tuhhat pennikoormat meist ärra on, wois ka keelmata omma teewahhet ärrakäia, ilma et ta kohhegi kinnihakas ehk külge putus, ja temma wois kats kõrd ni kaugel meist olla, n. ommetegi päiwa sissen nenda kui nüüd, ümbre maa-ilma käwwa. Ni suur on päiw! Ning tedda on sesamma wägew käsi tennu, ke maa peäl seda weikest sinnepiterra temma kõdran walmistab, — üts ni immelik kui tõine! Ehk kes inniminne jõuab, ütte sinnepiterrakest siggiliko iddoga tetta!

Ei olle kaua aega, kui weel kõigekuulsama ternitundja päiwa ilmmärato tullepalli arwsiwa ollewad; ent seda ennegi es jõua ütski neist ärraarwada, kost selle iggawetsel' tullel' jälko piddi sama, ni et ta nende tuhhande ja tuhhande aastaejaden es wähhene, es ka kui künal ärra es kistu. Sä, oppetud rahwas ei tia ka joht kõik asju; ent kes ennast kiitleb, et ta kõik tias, seda ei woi usku. Sepärrast näis nüüd meie päiwil terminõudjil n. muil moistliko mehhil päiw, nisammoti kui maa, üts jahhe n. hämmar kuul ollewat, kos Jummala lomadel asset on ke Jssandat kiitwa, ja temma armo tundwa. Agga ni kui maa ümbrel kõigepiddi kostotaw luhwt on ni on päiwa ümbrel kõigepiddi se kaunis walgus: n. ei olle sepärrast mitte mõttelda, et sesamma walgus päiwale ilmkannatamata pallawat peas